

„SŁOWO“ wstępuje we wszystkie prawa i przyjmuje wszelkie obowiązki „Gazety Krajowej“.

SŁOWO

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 1200.

Cena ogłoszeń: Wiersz non-paralowy jednoszpaltowy: przed tekstem 800 mk.; w tekście 400 mk.; za tekstem 160 mk.

W numerach świątecznych o 25 procent drożej.

Przypominamy, że czas odnowić prenumeratę na m. październik.

SALA MIEJSKA, OSTROBRAMSKA 5

w czwartek 5-go października

KONCERT

znanej art-śpiewaczki p. R. Święcickiej.

z udziałem Solistów, Chóru i orkiestry. Baonu Kursów Maturalnych imienia majora Łukasiewskiego.

I część koncertu poświęcona twórczości Moniuszki.

Po koncercie zabawa taneczna. Początek o godz. 8-ej wieczór

Dochód na cele tow. „P. Ż. P.“

Bilety do nabycia w cuk. B. Sztralla, w Świetlicy Dominikańska 3, w dniu koncertu w kasie Sali o godz. 5 po poł.

Generał Żeligowski.

Miesiąc temu zawezwał generał Żeligowski w swej willi na Zwierzynie przedstawicieli stronnictw wileńskich i zapytał ich, jaki będzie stosunek ugrupowań partyjnych do jego osoby, jako otwierającego listę kandydatów do senatu.

Stanowisko generała Żeligowskiego było uczciwe i słuszne. Generał uważa, że senat nie powinien być dobierany na tej samej płaszczyźnie, co Izba poselska. Po drugie generał Żeligowski zgodził się z poglądem, iż wybór jego osoby z okręgu wileńskiego jest jakby powtórny plebiscytem, powtórnym przypieczeniem zgody ludności Wileńszczyzny na bohaterstwo i czyn żołnierski, którego konsekwencją była inkorporacja Litwy Środkowej do Polski. Ludność naprawdę uznaje dowódcę wojsk, które tu weszły, za swego wybawcę, skoro go wybiera do senatu.

Wysunięcie generała Żeligowskiego na pierwsze miejsce listy senatorskiej było więc aktem nie partyjnym, lecz dziełem racji stanu, rozumu politycznego i prawdziwego patriotyzmu polskiego. Każdy polak, zamieszkały w Wileńszczyźnie rozumie to doskonale.

Niech że więc każdy polak się dowie, co się później stało. Przedstawiciele demokracji narodowej i socjalistów na szlachetną propozycję odpowiedzieli odmownie jakkolwiek zgoda demokracji narodowej na przystąpienie do takiej bezpartyjnej, imienia generała Żeligowskiego, listy senatorskiej miałaby ten dobry skutek, że wykluczyłaby z pomiędzy ewentualnych kandydatów, osoby o radykalnych i destrukcyjnych przekonaniach społecznych.

Ludowcy „Piaśt” wyrazili pierwotnie swą zgodę na postawienie listy senatorskiej z generałem Żeligowskim na czele, lecz uzależnili swe poparcie przystąpieniem Rad Ludowych do tejże listy. „Jeżeli my będziemy popierać tę listę, a Rady Ludowe nie, — mówili piaszownicy, — to Rady Ludowe na każ-

dym wiecu krzyknąć będą, że piaszownicy idą z panami“.

Rady Ludowe odmówiły, twierdząc, iż mają znacznie lepszego kandydata na listę senatorską niż generał Żeligowski. Wzbudziło to powszechne zainteresowanie. Wszyscy chcieli wiedzieć kto jest tym lepszym kandydatem od bohatera narodowego, który uratował Wilno od niewoli kowieńskiej, którego imię z czcią i wdzięcznością wymawia każde dziecko polskie na naszej ziemi zrodzone. Jak się okazało, kandydatem takim jest niejaki p. Barchwic.

Stanowisko rad Ludowych zasługuje na specjalne potępienie, gdyż, jak wiadomo, grupa ta przez kilka lat wyłudzała pod różnymi tytułami pieniądze od rządu polskiego, przy pierwszej sposobności poszła tak wyraźnie wbrew politycznemu interesowi państwa polskiego, czem tylko podkreśliła swój właściwy charakter.

Jedynie ugrupowania polityczne oparte o inteligencję miejską i ziemlańską poparły patriotyczne życzenia inicjatorów listy gen. Żeligowskiego. Przedewszystkiem wileński oddział Prawicy Narodowej od samego początku stał na stanowisku, że kandydatura gen. Żeligowskiego na senatora zasługuje na jaknajwyższe poparcie.

W ten sposób przedstawia się kwestja utworzenia listy senatorskiej od Wileńszczyzny. Każdy wyborca obdarzony niezbędnym minimum bezstronności przyzna, że egoizm partyjny, który w danej sprawie przeszedł granice dozwolone, rozbił sprawę słuszną i bardzo pożyteczną, sprawę kandydatury generała — wybawiciela. Nie winimy nikogo specjalnie chociaż oczywiście są duże gradacje mniej i więcej winnych.

Ubolewać należy, że stronnictwa, zwłaszcza bardziej umiarkowane, dały się unieść ciasnemu egoizmowi partyjnemu i udaremniły tak szlachetny czyn patriotyczny.

KTO szanuje swoje obuwie, ten używa pasty do O B U W I A

„EKSTRA“ lub „WYSIŁCÓWKA“

Wytwórni Chemicznej „Wschodniej Spółki Handl.-Przem.“ Żądać wszędzie.

Oświadczenie Wileńskiego Oddziału Prawicy Narodowej.

Wileński Oddział stronnictwa Prawicy Narodowej uważa za słuszne i pożądane, aby wszystkie polskie stronnictwa ziemi Wileńskiej wystawiły wspólną listę senatorską z Generałem Lucjanem Żeligowskim na czele.

W imieniu Zarządu Wileńskiego Oddziału Prawicy Narodowej.

Aleksander Chomiński, Tadeusz Dembowski, Alfons Parczewski, Marjan Zdziechowski.

BEZNIKA „SANITAS“

Piwna naprzeciw Ostrej Bramy Oddziały: chirurgiczny, wewnętrzny i ginekologiczny. Wspólne sale i osobne pokoje. Przy nie **AMBULATORJUM.**

Przyjmują doktorzy specjaliści. Czynne od g. 9 r. do 3 pp. 16—8 w. Laboratorium analityczne. Gabin. lekarsko dentystryczny. Tel. 359.

Siwizna to Starości

nie daj się jej zaskoczyć przywołaj na pomoc

ONDINE

Idealny nieszkodliwy płyn do farbowania włosów B. Wasilewski i S-ka Sp. z ogr. odob. W rszawa, Królewska 3, tel. 153-83 ŻADAC we wszystkich pierwszorzędnych Składach aptecznych, Zakładach fryzjerskich i perfumerjach.

Wiadomości polityczne.

Proces Fedaka. Proces Fedaka rozpocznie się 24 października.

Z Ligi Narodów. Posiedzenie plenarne Zgromadzenia Ligi Narodów z dnia 30 września przyjęło jednomyślnie plan składek członków Ligi na rok przyszły i dokonało wyborów. Wybrani zostali jako niestali członkowie Rady Ligi Narodów przedstawiciele Brazylii, Hiszpanii, Urugwaju, Belgii, Szwecji i Chin. (Pat).

Podpisanie traktatu handlowego. W Londynie został podpisany traktat handlowy pomiędzy Rosją Sowiecką i Kanadą. (Wap).

Tarcia w Moskwie. Prasa angielska podaje, że walka o podpisanie układu zawartego w Uguart przez Krasina rozgorzała w Moskwie. Opozycja kierują Bucharin i Czilińskow. Zimnowiew jest za podpisaniem układu. Prasa angielska stwierdza że w razie niepodpisania w Moskwie układu niema żadnych widoków na pomyślnie załatwienie politycznych dezyderatów postawionych Anglii przez Sowiety. W tym wypadku wszelkie podjęcie gospodarczych stosunków z Rosją musiałyby być zaniechane. (Pat).

Nuncjusz Lauri w Rzymie. Papież przyjął na audjencję nuncjusza swego w Warszawie Lauriego. (Pat).

Zmiany w gabinetzie Litewskim. Donoszą z Kowna o ustąpieniu Jurgubisa, który mianowany zostanie dyrektorem utworzonego litewskiego Banku Emisyjnego. Tymczasowym kierownikiem spraw zagranicznych jest Galwanauskas. (Pat).

Racjonalny projekt reformy agrarnej. W Finlandii partja koalicyjna złożyła do prezydium wniosek, aby Rząd na drodze prywatnej nabywał majątki celem utworzenia funduszu ziemskiego na rzecz reformy rolnej. „Helsingin Sanomat“ występuje przeciwko temu projektowi, wskazując, że prawica chce zniszczyć ustawę reformy rolnej.

Kłajpeda samodzielna jednostką. Agencja „Polpress“ dowiadyuje się ze zromodzielnej dla zupełnie kompetentnego, że obecnie w Radzie Ambasadorów w sprawie Kłajpedy zaczyna przeważać projekt opracowany przez rząd francuski. Według tego projektu z powiatu kłajpedzkiego ma być utworzona samodzielna jednostka. Projekt ten różni się od rozstrzygnięcia kwestji gdańskiej tem, że Kłajpeda ma być oddana pod protektorat nie Ligi Narodów, lecz tylko Francji. Rząd polski popiera całkowicie nazwany projekt, który powstał nie bez naszego wpływu i udziału. W ten sposób można będzie zapobiedz nieprzyjaznemu dla nas wpływowi Litwinów nieprawym dążeniem których co do Kłajpedy powyższe rozstrzygnięcie położyłoby kres.

Umiędzynarodowienie Niemna. Dzienniki gdańskie donoszą z Tylicza, że według nadeszłych z Kowna wiadomości, umiędzynarodowienie Niemna wywołuje rozłam w rządzie litewskim. Utworzyły się już w łonie rządu dwa obozy, z których pierwszy jest zwolennikiem pozyskania dla Litwy względów Francji, uważając iż w ten sposób uda się Litwie doprowadzić do połączenia z Kłajpedą. Na czele tego odłamu stoi Galwanauskas, który oświadcza się za natychmiastowem umiędzynarodowieniem Niemna, sądząc, że neutralizacja rzeki podniesie stan

gospodarczy Litwy Kowieńskiej. Obóz przeciwny, do którego należą ministrowie wojny i spraw wewnętrznych, a którego inspiratorem jest Valdemaras, opiera się gwałtownie na neutralizacji Niemna, uciechając porównania z Berlinem. (Pat).

Cziczirin przybył do sejmiku. Cziczirin w towarzystwie sekretarza poselstwa p. Lorentza. Został przyjęty przez marszałka sejmiku. Wizyta trwała 20 minut. Rozmowa dotyczyła dobrych sąsiedzkich stosunków polsko-rosyjskich. (Pat).

Podwyższenie norm grywny. Na podstawie uchwały sejmowej wysokość grywny dla uchylających się od pracy członków obwodowej komisji wyborczej została podniesiona z 20 tysięcy mk. do 200 tysięcy marek. (Aw).

Przerwanie komunikacji. Rokowania między Rzeszą a Towarzystwem Żegluga, utrzymującym połączenie Prus Wschodnich przez Gdańsk z Niemcami nie daly rezultatu. Wobec tego po wygaśnięciu kontraktu komunikacja między Niemcami a Prusami Wschodnimi ustanie. (Pat).

Polska misja lekarska w Nancy. Wczoraj przybyła do Nancy polska misja lekarska, złożona z 10 profesorów krakowskich i warszawskich. (Pat).

W obawie pożaru.

Akcja pojednawcza Poincaré'go. PARYŻ. (Pat). Poincaré zaniechał podróży do Wogezów aby bacznie śledzić wypadki na Bliskim Wschodzie. Dziś prowadzi on w dalszym ciągu akcję pojednawczą między Londynem i Angorą-Francuskie koła kompetentne podkreślają, że uchwała sprzymierzonych z dnia 23 września przewidyje wyłączenie akcję dyplomatyczną. Poincaré podkreślił, iż Francja nie wysłała ani jednego żołnierza przeciwko Turcji.

Odgłosy prasy francuskiej. PARYŻ. (Pat). Prasa francuska pochwała pojednawcze usiłowania Poincaré'go i utrzymuje, że należy doradzać Kemalowi Paszy pozostawienie strefy neutralnej, w przeciwnym bowiem razie Francja zmuszoną byłaby cofnąć koncesje przyrzeczone w sprawie Tracji i Adrijanopola. Prasa utrzymuje, iż najlepszym rozwiązaniem sytuacji byłoby cofnięcie zarówno wojsk kemalistycznych jak i wojsk angielskich.

Gorączkowe przygotowania Anglików. KONSTANTYNOPOL. (Pat). Coraz nowe okręty angielskie wysadzają wojska. Pod Czanakiem angielska kawalerja natknęła się na kawalerję turecką. Anglicy cofnęli się. Niebezpieczeństwo konfliktu jest tem groźniejsze, że Kemal i Angora odrzucają propozycje rozejmu, dopóki Grecy nie opuszczą Tracji.

Na Bałkanach.

Konferencja w Mudanji.

SMYRNA. (Pat.) Na skutek konferencji Bouillona z Kemalem, Kemal zaproponował odbycie 3 października w Mudanji konferencji dla ustalenia zarządzeń wojskowych na czas oczekiwania konferencji pokojowej, która mogłaby zebrać się 15 października. Bouillon zamiast do Angory uda się do Konstantynopola.

Nota angielska.

PARYŻ. (Pat.) „Petit Parisien“ donosi, że na Quai d'Orsay otrzymano notę angielską w której rząd angielski stara się usprawiedliwić inicjatywę Harringtona na południowym brzegu morza Marmara. Nota przypomina telegram z dnia 29 lipca ubiegłego roku, w którym sprzymierzeni proponowali zarządzenia celem powstrzymania Greków w Tracji, przyczem dodawali, że analogiczne zarządzenia mogłyby być w razie potrzeby zastosowane i wobec Turcji. Dziennik dowiadyuje się, że odpowiedź francuska na powyższą notę jest już gotowa.

Depesza (nie-Godfryda de) Bouillon.

PARYŻ. (Pat.) Poincaré oświadczył ambasadorom angielskiemu i włoskiemu, że depesza Franklina Bouillona stwierdza, iż Kemal Pasza ożywiając jest intencjami pojednawczymi do sprzymierzonych i gotów jest niezwłocznie przystąpić do omawiania zawieszenia broni. Depesza dodaje, że Turcy skłonni są zgodzić się na okupację Tracji przez wojska sprzymierzone do czasu zakończenia konferencji pokojowej.

Nowa nota do Kemala paszy.

KONSTANTYNOPOL. (Pat.) Gen. Harrington wystąpił dziś nowe pismo do Kemala paszy, żądając wycofania wojsk tureckich ze strefy neutralnej i uzależniającej od tego rozpoczęcie konferencji pokojowej.

Narodowy charakter rewolucji greckiej.

RZYM. (Pat.) Rewolucja grecka podług informacji sfer dyplomatycznych ma charakter narodowy. Oddziały tureckie w Tracji przekroczyły granicę strefy neutralnej i odbyły pierwsze starcia z grekami. Włochy energicznie zapobiegają w celu zachowania jednolitego frontu sprzymierzonych w akcji pokojowej na Bliskim Wschodzie.

Venizelosiści nie biorą udziału.

WIENIEŃ. (PAT.) Wiedeńskie biuro krajowe otrzymało wiadomość z Aten że dzienniki stojące po stronie Venizelosa podają, że partje Venizelosa odmówiły udziału w nowym rządzie.

Wyjazd Venizelosa do Londynu.

PARYŻ. (Pat.) Dzienniki donoszą, że Venizelos wyjechał do Londynu, gdzie odbędzie naradę z Curzonem, poczem jutro powróci do Paryża, następnie uda się do Rzymu. Venizelos będzie się starał powrócić Grecję na teren ścisłej współpracy z sojusznikami.

Rozwiązanie Zgromadzenia Narodowego.

ATENY. (Pat.) Przewodniczący komitetu rewolucyjnego oświadczył, że Zgromadzenie Narodowe wybrane w 1920 r., należy uważać za rozwiązane.

Areszty.

ATENY. (Pat.) Szereg aresztowanych jako odpowiedzialnych za klęskę narodowe pozostanie w więzieniu śledczym do chwili decyzji nowego Zgromadzenia Narodowego.

Ochrona ludności.

KONSTANTYNOPOL. (Pat.) Wysocy komisarze koalicyjni postanowili, że do Grecji zostaną wysłane trzy misje wojskowe, celem ochrony ludności, a mianowicie

do Adrianopola francuska, do Lu-leburgas — włoska a do Rodosto — angielska.

Wyjazd ex - króla Konstantyna z Grecji.

ATENY. (Pat.) Król Konstantyn z rodziną odjeżdżają dziś na wyspę Korfu, następnie do Włoch.

Odpowiedź tureckiego Zgromadzenia Nar.

KONSTANTYNOPOL. (Pat.) Od powieści tureckiego zgromadzenia narodowego rządowi koalicyjnym ma obejmować następujące punkty: 1) zgoda na obsadzenie przez Angorę punktów strategicznych w Turcji. 2) wojska angielskie zaprzestaną przygotowań i ruchów wojskowych. 3) wojska kemalistyczne obsadzą Trację przed konferencją. 4) Turcja zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dyskusji nad warunkami pokojowymi sprzymierzonych. 5) Turcja sprzeciwia się demilitaryzacji Bosforu i morza Marmara, nie sprzeciwia się na tomist demilitaryzacji Dardaneli. 6) Rosja i inne państwa czarnomorskie dopuszczone będą do konferencji na tych samych warunkach jak Rumunja i Turcja. Na takich warunkach Angora przyjąłaby udział w konferencji pokojowej.

Powaga sytuacji.

LONDYN. (Pat.) Dzienniki podkreślają powagę sytuacji uważając konflikt za nieunikniony „Daily Express“ pisze iż wczoraj panowało wśród oficjalnych kół przekonanie, że wybuch wojny z Turcją w najbliższym czasie jest nieunikniony. „Daily Telegraph“ podaje, że termin jaki będzie postawiony Kemalowi, będzie krótki, a niewykonanie żądań angielskich pociągnęłoby nie tylko podjęcie zarządzeń wojskowych lecz nadto zanuwanie korzystnych propozycji zawartych w nocie sprzymierzonych.

Wojowniczy nastrój Anglii.

LONDYN. (A. W.) „Daily Express“ donosi że partje sprzy-

jające wojnie osiągnęły większość. Nawet przywódca partji robotniczej miał się opowiedzieć za wojną, zaznaczając że Anglja uważa wolność cieśnin za warunek sine qua non. Dzienniki zachowują się przychylnie wobec programu rządowego, zaznaczając, że Anglja musi się sprzeciwić Turkom w sprawie cieśnin.

PARYŻ. 1. X. (A. W.) Według „Petit Journal“ pewien dyg-

нитарz sowiecki oświadczył, że gdyby niezlikwidowano pokójowo konfliktu, Rosja użyje wydatnej pomocy sprzymierzeńcom tureckim.

Protest socjalistów angielskich.

LONDYN. (Pat.) Przywódca socjalistów Henderson na zebraniu robotniczym zrzucił odpowiedzialność za obecną sytuację wschodnią na rząd angielski.

KRONIKA.

WILEŃSKA.

Delegacja pasa neutralnego. Do urzędu p. Delegata Rządu zjawiła się delegacja ludności pasa neutralnego prosząc o poczynienie kroków w celu uzyskania odszkodowania za rabunki poczynione przez żołnierzy litewskich podczas zabójstwa komendanta rejonu milicji Pieślaka. (A.W.)

Podróż inspekcyjna. Dn. 3 b. m. Delegat Rządu p. Roman udaje się na kilkadziesiąt kilometrów inspekcyjną do powiatów Oszmiańskiego i Wilejskiego. P. Delegatowi towarzyszyć będą oficer łącznikowy płk. Wędragolski, dowódca baonów celnych ppłk. Młyński, naczelnik wydziału Bezpieczeństwa p. Dworakowski, Komendant Okręgu Policji Państwowej p. Grabowski i sekretarz osobisty p. Piotrowicz. (A.W.)

Two Dziennikarzy i Literatów. Zebranie ogólne t-wa Dziennikarzy i Literatów odbędzie się w piątek o godz. 7-mej w sali Towarzystwa Popierania Pracy Społecznej (Mickiewicza 8). Na porządku dziennym wybory nowego rządu.

Zrzeszenie muzyków Polskich. Z inicjatywy i staraniem grona muzyków, z p. Franciszkiem Tchorzem na czele (znanym i cenionym wiołnczelistą), zalegalizowany został w tych dniach statut „Zrzeszenia Muzyków Polskich w Wilnie“, mających na celu popierania kulturalnych dążeń muzyków i rozciągnięcie nad nimi opieki prawnej.

Siedziba Zrzeszenia mieści się przy ulicy 1-ej Portowej Nr. 4 m. 6 i od wczoraj (godz. 11 — 1) przyjmowane są tam zapisy członków.

Jak nas informują, wkrótce ma być zwołane walne zebranie, na którym odbędą się wybory zarządu.

Odczyt A. G. Siedleckiego. O Polsce w komedjach Al. hr. Fredry. Publiczność, rozentuzjowana odczytem znakomitego krytyka Adama Siedleckiego o Wypiańskim, uprosiła prelegenta, by wygłosił jeszcze jeden odczyt o „Polsce w komedjach Aleksandra hr. Fredry“. Obok Tarnowskiego i Chrzanowskiego uchodzi A. Siedlecki za najznakomitszego znawcę twórczości ojca komedji polskiej. Odczyt odbędzie się w środę 5 października w sali „Lutni“. Początek o 5 1/2 popołudniu.

Jednodniówka akademicka. W środę dn. 4 października ukaże się jednodniówka akademicka p. t. „Alma Mater Viltensis“. Jednodniówka zawierać będzie szereg materiałów odnoszących się do życia uniwersyteckiego oraz długi szereg artykułów i utworów literackich po raz pierwszy ogłoszonych drukiem.

Otwarcie ogniska akademickiego. Dnia 1-go października w obecności przedstawicieli władz z p. Delegatem Rządu na czele, duchowieństwa i senatu akademickiego otwarty został nowy lokal ogniska akademickiego przy ul. Wielkiej Nr. 54.

Opera w Wilnie.

Mamy nareszcie w Wilnie operę i to wcale dobrą.

Nasuwać się dwa pytania 1-o czy wogóle jest potrzeba istnienia opery obok jeszcze 2-ich teatrów polskich w tak małym, wyludnionym i biednym mieście i w wypadku odpowiedzi afirmatywnej 2-o Czy opera będzie mogła się utrzymać? Kwestję czy warto było zakładać operę, moim zdaniem zdecydowano już uprzednio, wskazując uniwersytet Stefana Batorowego. Czyn ten, odnowienia uniwersytetu przecież nie wyłącznie dla tego był dokonany, żeby dać możność biedniejszej młodzieży kształcenia się na miejscu nie wyjeżdżając nigdzie, gdyż taniej byłoby uprzystępnienie dojazd, utrzymanie i naukę studentom z Kresów w Warszawie, niż tworzyć osobny uniwersytet.

Więc jeżeli założono w Wilnie uniwersytet, to po to, żeby uczynić z tego miasta samowystarczalne ognisko życia artystyczno-naukowego. Jeżeli życie Polskie ma się rozwijać planowo i konsekwentnie, to musimy dążyć dalej po tej samej linii i dążyć do tego, żeby z Wilna stopniowo stworzyć prawdziwą stolicę kresów wschodnich odznaczającą się nie tylko ślicznym położeniem wśród gór rzek i ogrodów starego miasta, ale i szeroko rozwiniętym życiem naukowym i artystycznym.

A ludziom oddającym się nauce i sztuce kinematografii niewystarcza!

Egzystencja Uniwersytetu według mnie jest związana z istnieniem opery i wogóle teatrów i koncertów i odwrotnie — rozkwit teatrów zależy od rozkwitu uniwersytetu. Od czasu powstania tu wyższej uczelni znaczna większość młodzieży nie wyjeżdża na stu-

dja, a pozostaje w Wilnie — niech że więc to Wilno nie będzie zapadłym kątem, odległą parafią!

Tak względy polityczne jak i życie samo wskazują że kresy wschodnie muszą mieć swoją stolicę, tak jak Małopolska ma Kraków a Wielkopolska Poznań. Tylko kultura rozwijająca się na miejscu, na kresach jest odpowiedzialną do przeciwdziałania wpływom obcym, ma cechy łatwego asymilowania — nie mówię tu zresztą o gwałtownym i ostatecznym polonizowaniu kresów, ale chodzi tylko o to, żeby „mniejszości narodowe“ znające kulturę rosyjską i niemiecką miały na miejscu „próbki“ prawdziwej, wysokiej kultury polskiej, która może ich przychylniej do nas usposobić. Tego zadania nie może spełnić kultura importowana z Warszawy — musi ona tu się rozwijać i na zawsze utrwalac.

Opera może egzystować tylko wtedy, jeżeli sala nie będzie świecić pustkami.

Tymczasem już na 2-gim przedstawieniu „Halki“ publiczności było mało.

Smutny ten objaw da się po części wytłomaczyć obecną psychiką zgnębnionego „zwycięzonego“ inteligenta. Ciężkie czasy, daj Boże, żeby na chleb było — gdzieś ja będę chodzić do teatru — to paskarze tylko mogą chodzić — często daje się słyszeć takie i temu podobne zdania.

Żle zrozumiana idea demokratyczna, idea obniżania dążeń, zredukowania, zrównania potrzeb naszych z potrzebami ciemnego tłumu przyniósł nas.

Ocknijmy się — nam niewolno uznać się za zwyciężonych — inteligencja — to kwiat narodu — musimy podnieść czoła i postanowić uroczystie, że z dążeń i potrzeb duchowych nie skwitujemy, nie wyrzekniemy się tej uczy duchowej jaką nam daje sztuka — a raczej będziemy się starać szerokie masy naszego społeczeństwa od ko-

rytka oderwać i wyższe im wskazać rokosze.

Niektórzy z tych co bywali w operach petersburskiej moskiewskiej lub gdzieś na zachodzie, lekceważą Wileńską mówiąc, że nie idą na operę dlatego, że będzie ich na każdym kroku razić samo porównanie tamtych oper i tej. Sądzę, że 1-° trzeba pójść choć raz żeby się przekonać, czy rzeczywiście będzie ona razić, 2-° przeważnie mówią tak nie wielcy znawcy muzyki i estetycy, bo dla nich choćby i początkująca opera jest (w braku lepszej) konieczną „strawą duchową“, ale zupełni laicy, którym wystarczała dobra marka artysty, którym dość powiedzieć — artystka opery Paryskiej albo „primadonna opery cesarskiej“, a patrzaj innemi oczami. Ci co udają, lub którym się zdaje, że mają tak wyrobiony smak, że „bez przykrości“... iść do opery Wileńskiej nie mogą, dyskretytują się zupełnie bo tem samem udowodniają, że jej nie potrafili bez marki ocenić i że muzyka śpiew i wogóle sztuka nie jest dla nich konieczną potrzebą duchową. Każdy, kto nie chodzi do teatru, robi szkodę nie tylko sobie, ale przyczynia się do tego, że i inni nie będą mogli doń uczęszczać, bo go nie będzie.

Każdy urzędnik, handlowiec, obywatel ziemski, adwokat czy też doktor może i powinien sobie pozwolić na bywanie choćby z rzadka w teatrze. Czemu wszystkich stać na papierosy na tysiące niekoniecznych wydatków?

„Podnieśmy dobrobyt kraju a wtedy będziemy stawiać pomniki sprowadzać opery... mówią ludzie „małej wiary“.

Powiedziałbym raczej — nauczymy masy ludowe czytać i pisać, a wtedy niech idą do urn wyborczych, tu zaś rzeź ma się inaczej — musimy iść całą siłą pary we wszystkich kierunkach równolegle — musimy pracować za trzech, za dziesięciu aby mózdz jednocześnie się

wzbogacać ekonomicznie i duchowo, by równolegle dbać o rozwój przemysłu handlu — nauki i sztuki, by zrównać poziom kultury kresów wschodnich i zachodnich.

Odbudowa Polski będzie się ciągnąć latami i dziesiątkami lat — więc nasze pokolenie miałoby być skazane tylko na szarą jednostajną pracę, a na piękno nas nie stać? Przenigdy — nawet tacy materialści i buisness'ści jak Czesi i Żydzi nie żałują pieniędzy na sztukę, zwłaszcza na muzykę. Polacy są narodem który może zając niepoślednie miejsce w nauce i sztuce, ale na to, żeby mieć całe zastępy Matejków, Chopinów, Mickiewiczów etc., trzeba żeby sztuka nikomu w kraju nie była obcą. Trzeba żeby każdy mniej lub więcej, ale się interesował sztuką, żeby było zapotrzebowanie sztuki wzrosło wtedy i ilość uprawiających sztukę, oddających się jej całkowicie, a między nimi znajdują się zapewne godni następcy Moniuszki, Mickiewicza, Matejki i Wita Stwosza.

U nas jest komu grać, ale niema komu słuchać, jest komu malować — ale niema komu patrzeć, jest komu pisać, ale któżby kupił zwłaszcza droższe wydania? — Musimy stwierdzić zupełny brak rozpowszechnienia dzieł sztuki. W wielu polskich domach dotąd niema ani jednej książki wydanej za polskich czasów bo „ktoby tam teraz książki kupował kiedy one takie drogie“ — a przecież gdyby je można było bić w dziesiątkach i setkach tysięcy egzemplarzy byłoby znacznie tańsze.

Musimy wierzyć we własne siły — sto lat temu Wilno miało uniwersytet w rozkwicie, podczas gdy Warszawski był w zupełnym upadku, historia estrad wileńskich wskazuje, że miwalismy tu dobre przedstawienia i koncerty. Wilno nie było, nie jest i nie może być prowincją, zapadłym kątem.

Gdy w Wilnie slychać jeszcze było odległy huk armat, Niemcy uważali za stosowne sprowadzenie opery, która z wielkim powodzeniem wystawiała prawie wszystkie znane opery (wyłączając naturalnie Wagnerowskie).

Wtedy nie wypadło nam popierać niemiecką scenę.

Teatr zapelniał szare mundury i Żydzi.

Im też zawdzięczalismy to że koncerty kameralne mogły przez dłuższy czas być grywane, — teraz gdy Niemców niema — połowy sali „Lutnia“ na poważnych koncertach nie daloby się zapelnic.

Za rosyjskich czasów wielokrotnie Wilno miało przyjezdne opery, czasem nawet stałe tak np. w latach 1855 — 1858 wystawiono cały szereg oper, które były grane w języku polskim, na zakończenie zaś dawano jakiś wodewil lub 1 o-aktówka w rosyjskim języku. W ciągu tych 4 ch lat dano 71 przedstawień operowych*).

Mamy operę — naszym obowiązkiem jest podtrzymywac ją.

* Z ze zbioru afiszów teatralnych, znajdujących się w Wileńskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk widać, że największym powodzeniem cieszyły się „Lucja z Lammermooru“ Donizettiego (wystawiono ją 10 razy), na 2-tem miejscu stoi „Favorita“ Donizettiego (9 razy), potem „Alexander Stradella“ Flotowa (7 razy), „La Sonnambula“ Belliniego (7 razy), „Ernani“ Verdiego (6 razy) i inne.

Wyjątek z „Halki“ Moniuszki grano tylko 1 raz z Nowakowskim i Rostkowską w rolach głównych w dniu 1 czerwieca 1857 r. na przedstawieniu, do chod z którego przeznaczono na upominek od aktorów Wileńskich dla Syrokomii. Reszta programu tego wieczoru wypełnił „Kasper Karliński“ Syrokomii oraz (jak zwykle) „Wodewil“ z mieszaniną języków po rosyjsku.

Ceny biletów były jak na owe czasy drogie — od 30 k. do 4 rubli.

Cztery ruble srebrne na owe czasy to bardzo drogo.

Stefan Burhardt.

1-szy raz w Wilnie:

Tylko 2 gościnne występy w Sali Miejskiej dnia 11 i 12 października. Znakomitej i niezrównanej Lucyny MESSAL z udziałem artystów Teatru Warszawskiego „Nowości”

W czasie otwarcia przemówił J. M. Rektor Parczewski, który powitał przedstawiciela duchowieństwa oraz przedstawiciela Państwa Polskiego, którego obywateli w murach uniwersyteckich i poza nimi, a więc w murach ogniska, przygotowywać się będą do przyszłej swojej roli życiowej i pracy społecznej. Na zakończenie J. M. Rektor wznosił okrzyk na cześć ogniska. Następnie witał gości prezes Bratniej Pomocy p. St. Kulesińskiego. Goście spożyli wspólną wieszercę, p. czym rozpoczęły się tańce. Przygrywała orkiestra policyjna. (A.W.)

Zjazd inżynierów kolejowych. W dniu 6—8 października odbędzie się w Wilnie II-gi Wszepolski Zjazd Inżynierów Kolejowych. Do udziału w Zjeździe są uprawnieni inżynierowie, pracujący obecnie lub uprzednio w kolejnictwie, a także osoby, interesujące się kolejnictwem. Karty wstępu w ograniczonej ze względów technicznych ilości wydawane są przez Komitet Zjazdu, Warszawa, Aleje Jeruzolimskie 1/3, inż. Gąsowski oraz przez Zarząd Koła Wileńskiego Związku Polskich Inżynierów Kolejowych: Wilno, Słowackiego 2, inż. B. Cywiński.

Kursa techniczne. Polskie Stowarzyszenie Techników w Wilnie powiadamia, że dalszy ciąg Kursów Technicznych Wieczor. z wydziałami: elektrotechnicznym, mechanicznym, budowlano-drogowym i garbarskim rozpoczyna się w dn. 11 października r. b. Zapisy od 1-go października w lokalu Gimnazjum im. Kr. Zygm. Aug. Mała Pohulanka 11 od 5 do 7 w. Kandydaci winni posiadać język polski (czytanie i pisanie) i arytmetykę do ułamków.

Kursy wieczorowe przy Centrali Chrześc. Związk. Zawodowych (b. uniwersytet robotniczy Piotra Skargi) Św. Jańska 21. Otwierają się w pierwszej połowie października. Zapisy młodzieży i dorosłych przyjmują codziennie Kancelaria kursów od 7—8 godz. wiecz.

Otwarcie jadłodajni Koła Polek. W lokalu „Koła Polek” przy ul. Ostrobramskiej została otwarta jadłodajnia dla inteligencji. Obecnie wydawanych jest do 60 obiadów dziennie. Cena obiadu składającego się z dwóch dań wynosi 400 mrk. (W.A.P.)

Podziękowanie. Zarząd Koła P. M. Sz. im. T. Kościuszki składa serdeczne podziękowanie staropolskie „Bóg Zapłać” podoficerom kursów maturalnych za przyjęcie czynnego udziału w obchodzie 99 rocznicy urodzin Wł. Syrokomli.

Chór p.p. maturzystów dużo przyczynił się do uswietnienia uroczystości naszego „Lirnika wioskowego” i to poczucie niech im będzie najwyższą nagrodą.

Z Komisji Grodzkiej do walki z alkoholizmem. W dniu 28

września r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Grodzkiej dla zwalczania alkoholizmu pod przewodnictwem starosty Grodzkiego p. Wimbora z udziałem przedstawicieli Izby Skarbowej, Magistratu, Macierzy Szkolnej, Towarzystwa walki ze Zwyródnieniem, oraz lekarza grodzkiego. Na posiedzeniu tem uchwalono liczbę restauracji i sklepów wódczanych w Wilnie do Nowego roku narazie zmniejszyć o połowę.

Nowa ustawa. Na obszar powiatów Wileńskiego, Oszmiańskiego, Święciańskiego, Trockiego i Braślawskiego rozciąga się moc obowiązująca ustawy z dnia 22 marca 1921 r. nadzorze nad przedsiębiorstwami bankowymi i kantorami wymiany. (Wap.)

Uposarzenie dozorców domowych. Nadzwyczajna Komisja rozjemcza zakończyła w dn. 19 IX rozpatrywanie żądań, wysuniętych przez Związki Zawodowe dozorców domowych i ustaliła następujące normy wynagrodzenia:

W miesiącach lipcu i sierpniu normy te wynosić mają a) dla ulic pierwszej kategorii: w domach pierwszej klasy 18000 mk., II klasy 14000 mk., III klasy 8000 mk. b) dla ulic II kategorii w domach I kl. 14000, II kl. 8000, III klasy 5000 mk. c) dla ulic III kategorii w domach I kl. 8000 mk., II kl. 6000 mk. III kl. 4000 mk.

Od dnia 1 września wynagrodzenie wynosić będzie a) dla ulic I kategorii w domach I kl. 25000 mk. II kl. 20000 mk., III kl. 15000 mk. b) dla ulic II kategorii w domach I kl. 20000 mk., II kl. 15000 mk., III kl. 10000 mk. c) dla ulic III kategorii w domach I kl. 15000 mk., II kl. 10000 i III kl. 6000 mk. Właściciel domu winien dostarczyć dozorcę w miesiącach zimowych (I-X-IV) 1/4 sążnia sześć drzewa, w miesiącach letnich 1/4 sążnia sześć, t. j. razem 1 sążeń sześć. Drzewo w naturze może zastąpić ekwiwalent w gotówce wydawany z góry.

Prócz tego właściciel domu winien dostarczyć dozorcę świadko elektryczne siły 25 świec, w braku zaś jego wydawac w miesiącach zimowych po 12 f. nafty miesięcznie w miesiącach letnich po 6 f. (A. W.)

Kolejka dojazdowa w Wilnie. Dnia 26 września r. b. Komisja do Spraw Technicznych i Urzędów Miejskich z inż. p. Piegutkowskim na czele rozpatrywała projekt Dyrekcji Kolei Państwowych uruchomienia kolejki parowej po ulicach miasta. Dyrekcja Kolej. Państw. projektuje uruchomienie kolejek w następujących punktach miasta od dworca kolejowego do gmachu Dyrekcji Kolei Państw. przez Pohulankę do gimnazjum Zygmunta Augusta, 2) od ul. Słowackiego przez ul. Nowogrodzką do st. towarowej, od st. towarowej do szpitala kolejowego na Wilczej Łapie. Obok Gimnazjum Zygmunta Augusta Dyrekcja projektuje urządzenie st. towarowej do wyładunków towarowych. Komisja Sekcji Technicznej rozpatrzywszy projekt Dyrekcji zgodziła się na przeprowadzenie kolejki do gmachu Dyrekcji. Omówienie bliższych szczegółów wykonania robót jakoteż udzielenie koncesji i jej warunków pozostawiono do bliższego omówienia na konferencji, która w najbliższym czasie pomiędzy Sekcją Techniczną a p. Piegutkowskim na czele z jednej strony i przedstawicielami Dyrekcji przy współudziale inż. p. Tuna się odbędzie. (W. A. F.)

Tajemniczy Zjazd. Dnia 2b. m. w sali Białoruskiego Klubu (Biskupia 12)

Teatry Wileńskie

Table with 2 columns: TEATR WIELKI, TEATR POLSKI, TEATR im. Syrokomli. Today's operetta: Dziewczę z Holandji, Sublokatorka, Książek Marek.

rozpoczął się zjazd delegatów Centralnego Wyborczego Komitetu. Zjazd odbywa się w niezwykłych warunkach: przedstawiciele prasy na zjazd nie są dopuszczeni. Do sali posiedzeń zjazdu są opuszczeni ci, którzy posiadają mandaty. Owe mandaty „dla swoich” wydaje prezes mandatowej komisji p. Jaremicz. Widocznym jest iż Centr. Wyb. Biał. Kom., niedopuszczając przedstawicieli prasy, chce naśladować tak zwane „Zjazdy Sowietów”, na które mają wstęp tylko „swoi”.

TEATRY I MUZYKA.

Komunikaty Teatrów.

Teatr polski. Dzisiaj (3 b. m.) po raz drugi „Sublokatorka” znakomitego pisarza i świetnego krytyka Adama Grzymala-Siedleckiego. Szuka ta, tryskająca rodzimym, nie fałszowanym humorem, cieszyła się w Warszawie niezwykłym powodzeniem. Autor nazwał ją „krotchwila”, jakkolwiek jest to raczej komedia lekka obojętnowa. Mówi ona o komplikacjach, wynikających z nędzy mieszkaniowej w sposób bardzo dowcipny. Reżyseruje p. Tatariewicz, który gra też rolę główną. W przedstawieniu biorą udział pp. Bortnowska, Plucińska, Jackowska i Przełiński, Tuchalski, Szubert, Wyrwicz, Zonner.

Teatr im. Syrokomli, 3 b. m. gra po raz piąty „Ks. Marka” J. Słowackiego wielki poemat dramatyczny. W przedstawieniu biorą udział: pp. Michorowska jako Judyta, Detkowski, Na wrocławki, Kijowski, Kurnekowski, Skalski, jako ks. Marek, Strycki, Uhl, Wsoreczykowski, Wołłejko. Żaleński. Reżyserja p. Nawrockiego.

Teatr wielki. Dzisiaj 3 b. m. idzie po raz szósty doskonała i melodyjna operetka Kalmana w 3 aktach. Libretto polskie opracował reżyser naszej sceny p. Dowmunt, który też tę bardzo wesołą operetkę reżyserował. Taniec holenderski w akcie drugim w wykonaniu pp. Walickich i Pyzalski ogólnie się podoba. Dekoracja aktu drugiego szczególnie budzą ogólny zachwyt. Batutę dźwierz p. Wiliński. Role główne spoczywają w rękach pp. Rogińska, Józefowiczowa, Dowmunt, Marjański, Józefowicz, Janecki. Publiczność bawi się wymiennie i stale zapełnia widownię.

We czwartek 5 b. m. w Teatrze wielkim będzie wznowiona „Halka”. Dyrekcja wznawia tę operę narodową, graną już ośm razy w tym sezonie, na ogólne żądanie publiczności, która zachwyconą wystawą i wykonaniem chce jeszcze raz tę operę ujrzeć.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Zerwanie plakatów przedwyborczych. Policja 5-go kom.

zatrzymała Abrama Nowosiolca który zrywał na ulicy plakaty wyborcze.

Znalezienie broni. Policja 2-go kom. zatrzymała Cezara Stanisława, który posiadał broń bez dozwoleńia odnośnych władz.

Napać. Anna Makowska (wieś Wołokumpe 10-y okr.), zawiadomiła policję, iż w nocy z 1-go na 2-gi b. m. do jej mieszkania przez wyłamanie drzwi wskoczyli dwaj osobnicy w ubraniu wojskowym. Napastnicy zbili ją, poczem zbiegli.

Rabunek. Dn. 1 b. m. do mieszkania Piotra Hitejko (Sołtaniszki 42) wpadli dwaj osobnicy, którzy zrabowali mu 5 tys. mk. oraz ubranie. Rabusiami tymi są: Michał Sołtanowicz (Rysia 2) i Jenieruk (Krzywa 22), którzy zostali aresztowani.

Polski Bank Handlowy w Poznaniu.

W najbliższych dniach otartym zostanie w Wilnie Oddział Polskiego Banku Handlowego.

Polski Bank Handlowy jest jedną z najstarszych instytucji bankowych w Polsce, liczy bowiem 50-ty rok istnienia. Założoną została w 1873 r. w celu zarządzenia brakowi kredytu włościańskiego, pierwotnie jako „Bank Włościański”, a więc jako ostoja przeciw rugom niemieckim z ziemi oczyszczonej polskiego chłopca w Poznańskiem — i dopiero w 1917 przekształconą została na bank komercyjny wobec wzrostu i rozwoju naszego samodzielnego życia gospodarczego w odróżnionej Polsce.

Do rozwoju tego wielce się przyczynił Polski Bank Handlowy wykupiwszy w 1919 r. z rąk obcych znaczną część fabryk i zakładów handlowo-przemysłowych, tak iż obecnie bank ten finansuje przeszło 80 najważniejszych przedsiębiorstw.

Niemniej rozszerzył Polski Bank Handlowy dział interesów bankowych, o czym świadczy istnienie 42 oddziałów banku, rozrzuconych po całym kraju, począwszy od Wschodniej Małopolski (Borysław, Drohobycz, Stanisławów), kończąc na Górnym Śląsku (Bielsk, Katowice) i Wilnie.

Instytucją kierują wybitne jednostki z b. ministrem D-rem Kazimierzem Hącią na czele.

Dyrektorem Oddziału w Wilnie jest p. Tadeusz Piłatowski, wielkopoleń, doświadczony fachowiec, autor licznych prac z dziedziny ekonomii bankowo-handlowej. Zastępcą jego mianowano p. Ksawerego Zubowicza, w tutejszych sferach obywatelskich znaną osobistość.

Sport.

W. K. S. — A. Z. S. 4 : 1 (2 : 1). W. K. S. w składzie: Kuryłowicz, Poduliński, Pezeń, Kijowski, Korczewski, Szczygalski Sikora, Zudryński, Waligóra, Karpowin Cubaj wygrał dość łatwo (znaczną powagą rogów). Drużyna A. Z. S. przedstawia się obecnie dość słabo. Doskonały jej obrońca Dowbor uległ nado na match'u wczorajszym wywichnięciu nogi. Jednego z graczy A. Z. S. usunął sędzia z boiska na prośbę kapitana tej że drużyny za niesportowe zachowanie się. Sędziował dobrze kpt. Gnyb.

W. K. S. Komb. — K. S. 76 p. p. 5 : 0 (3 : 0). Wynik wcale dobry dla debiutującej drużyny 76 pp.

W pierwszym dniu zawodów Lekkoatletycznych o mistrzostwo Polski. W przedbiegu na 200 zajął zawodnik W. K. S. Wilno Krumholz 2-gie miejsce, a zawodnik K. S. Strzelca Dobrowolski uzyskał dobry wynik w skoku w dal i został przeznaczony do rozgrywek o 1-sze, 2-gie lub 3-cie miejsce.

Wiedeń. 2.X. (A. W.) Match drużyn reprezentacyjnych Polski i Jugostawji w Zagrzebiu dał wyniki 5 : 2 na korzyść Polski.

Wkrótce wyświetlaną będzie Clou sezonu 1922 r. „HANUSIA” Gerarda Hauptmana w kinie „POLONJA”

Życie ekonomiczne

ZURYCH. (Pat.) (Giełda) Czeki na Warszawę 0.06 i 1.4.

GDANSK. (Pat.) Marki polskie 19. 22 — 19. 28.

GDANSK. (Pat.) Żyto 1900, pszenica 3000, jęczmień 1800, owies 2500, groch 3000.

Koksownie na Górnym Śląsku.

Wszystkie koksownie w polskiej części Górnego Śląska w liczbie 10 posiadają obecnie 1445 czynnych pieców. Roczna produkcja pieców maksymalnie wynosiła 1870000 tonn, w roku bieżącym wysłano do Niemiec 27309 tonn koksu.

Ceny w Moskwie.

Indeks cen w Moskwie wskazuje zwykłą w stosunku do cen przedwojennych 7,633,258 razy. (A. W.)

Kto chce coś kupić, coś sprzedać, znaleźć posadę, dostać pracowników, aby o jego firmie, przedsiębiorstwie lub handlu wiedzano, znaleźć dzierżawę majątku, odstąpić w dzierżawę majątek itd. itd. niech się ogłosi w gazecie „SŁOWO” a niezawodnie osiągnie wiele z tego korzyści.

Marka fabryczna angielska HERBATA „SIBUNION” pakowana w Anglii, wytwórna w smaku, bez domieszek, waga czysta bez opakowania. Sprzedaż we wszystkich handlach. Hurtowy skład Dobroczyński 2. „Wschodnia Spółka H.-Pneum.” Materjały wełniane i bawełniane, bieliźniane, poscielowe i ubraniowe. Sprzedaż detaliczna. Wileńska 27, „Wschodnia Spółka”. Sklep Polski i Chrześcijański. Doktor med. D. Zeldowicz z Moskwy. Kobieta lekarz Dr. Swarc-Zeldowicz Przyjęcia 12 1/2 — 2 i 3 — 5. Choroby: kobiece oraz Spec. weneryczne, moczościowe, syfils i skórne. Ul. Mickiewicza (b. 5-to Jerska) Nr. 24 m. 4.

ŚPIEWAK KABARETOWY JERZY ORLEŃSKI przyjmuje zaproszenia na zabawy, koncerty i kabarety własny repertuar najnowszych utworów aktualnych Wilno, Zarzecze 8, m. 13. Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych ogłasza konkurs na remont centralnego ogrzewania w Więzieniu na Łukiszczach w Wilnie. Termin składania ofert na g. 10 d. 7-IX-22 r. w Okr. Dyr. Rob. Publ. Oddział Budowlany (plac Katedralny Nr. 2, II piętro, pokój 77). Informacje udzielane są w Więzieniu na Łukiszczach od od g. 9 do 3 pp. w Zarządzie Więziennym. Dyrekcja Robót Publicznych. Z powodu wyjazdu sprzedają się stylowe meble salonowe, lustro, kanapa i in. rzeźby W. Stefańska 14—15. Szkoła kroju i szycia G. TOMKOWICZÓWNA wróciła i przyjmuje uczennice. Królewska 5—11.

D-r. LEGIEJKO. Choroby wewnętrzne. Specjalność: żołądkowe i płuc. Przyjmuje codziennie od 5-7. A. Mickiewicza 21 — 1. Dr. D. Kenigsberg Choroby weneryczne, syfils i skórne. Ul. Mickiewicza 4. Przyjmuje od g. 9—2 i 4—7. Panie od 4—5. D-r A. LIBO Choroby uszu, gardła i nosa. Przyjmuje od 11—13—5. Zawalna 32. Akuszerka z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Miekiewicza 46—6. Akuszerka OKUSZKO ul. Wielka 33—2, przyjmuje 9—11 i 3—6. UDZIELA PORAD. Akuszerka z Warszawy UDZIELA PORAD. Królewska, 5, m. 22.

Zgubiono zaświadczenie V okręgu polic. m. Wilna Nr. 1180 z dn. 17.VII 1919 na imię Marij Szutowiczówny, zamieszkałej Ostrobramska 9—6. Zgubiony pasp.niem. Nr. 26834 na im. Marij Oleszkiewicz, zam. na Biarym zauł. Nr. 3, unieważnia się. Studentka wydz. mat-tem. przyrodn. udziela korepetycji i lekcji w zakresie 4-ch klas. Może też w godzinach popołudniowych przyjąć odpowiedzialność posadę. Adres: Litewska 2 (Zwierzyniec). Elektro-leczniczy i rent. genekologiczny zakład D-ra IWANTERA. Specjalne leczenie chorób nerwowych, gruźlicy płuc, antritu, reumatyzmu, neuralgii (iszias), skórnych i rozstrojów płciowych. Ul. Mickiewicza 24.

KINO-TEATR
„HELIOS“
 róg Wileńskiej i Mickiewicza

ATLANTYDA w 2 serjach, 12 częściach według słynnego głośnego romansu Benoit. Obraz uzyskał słynną piękność, gwiazda Paryża władczyni **Atlantydy St. Napiórkowska**.
 Wszystkie zdjęcia dokonywane były w Afryce w pustyni Saharze i w jej oazach. **Prasa całego świata** zwróciła uwagę na wyjątkowo artystyczną grę artystów i wystawę filmu „Atlantyda”. — W Paryżu w 3 kinach szła „Atlantyda” 93 dni.
 Dyrekcja uprzejmie prosi publiczność o przybycie na wcześniejsze seanse. Początek seansów o godz. 5, 7 1/2 i 9 1/2, wiecz.

Złoty medal w Grand-Palais w Paryżu. W roli **ANTINEI**
 Impionujący dramat egzotyczny w 6 aktach, ilustrujący awanturnicze dzieje zakochanej pary **inżyniera Stanley'a** i bohaterkiej **Marckanki Faworyki Szacha**. W roli głównej **Ellen Richter**.

Pierwszorzędny **KINO-TEATR „PICCADILLY“**
 Ulica Wielka 72.

Dziś 3-cia i ostatnia seria z cyklu **Monte-Carlo**. Największa atrakcja ekranów zagran. pary **inżyniera Stanley'a** i bohaterkiej **Marckanki Faworyki Szacha**.

Proces Stanley'a dramat historyczny w 6-ciu aktach. Rzecz dzieje się w Niderlandach, w czasie rewolucji.

KINOTEATR „POLONJA“
 Ul. Mickiewicza 22.

Dziś premiera i Duńska złota seria! Nieśmiertelne dzieło podług powieści **Aleksandra Dumas'a** (ojca) „La tulipe noir” **Czarny tulipan** W rolach głównych niezrównani **Helga Hell i Karol de Vogt**.

SZKOŁA KROJU I SZYCIA
 Przyjmuje uczennice, które w bardzo szybkim czasie mogą się nauczyć szycia i kroju. Uczennicom wolno żyć z materiałem klientek i na swoją korzyść. Nauka gwarantowana. Żeligowskiego 3-25.

WYDZIAŁ ROLNICTWA I WETERYNARIJ URZĘDU DELEGATA W WILNIE.

ogłasza niniejszem przetarg na dzierżawę wskazanych obiektów wodnych, (rzek i jezior), który ma się odbyć dnia 30-go października r. b. o g. 10-iej w lokalu Wydziału Rolnictwa i Weterynarii w Wilnie (ul. Wielka Pohulanka 24, pokój Nr. 16).

Kandydaci na dzierżawę winni złożyć do godziny 10 ej 30 go października r. b. do kancelarii Wydziału Roln. i Weter. (pokój Nr. 16) w zapieczętowanych kopertach oferty opłacone 200 markowym stemplem z nadpisem: „Oferta na dzierżawę Nr. ...”

Oferty mają zawierać: 1) Imię i nazwisko, oraz miejsce zamieszkania kandydata na dzierżawę, w razie zbiorowej oferty—deklarację o przyjęciu przez referentów solidarnej odpowiedzialności, 2) Wskazanie słowami ceny dzierżawnej zadeklarowanej, określonej w funtach ryby (szczupaka), 3) deklarację treści następującej: „Niżej podpisany (imię i nazwisko), oświadczam, że zapoznałem się z warunkami przetargu na dzierżawę jezior (wymienić grupe), a także z warunkami umowy dzierżawnej i zobowiązuję się wszystkie te warunki wykonać, 4) Dowód złożenia w Kasie Skarbowej w Wilnie do depozytu

Delegata Rządu wadium licytacyjnego w wysokości 10 proc. od proponowanej ceny dzierżawnej, licząc 1 funt szczupaka 500 marek. O ile oferty składają się w dzień przetargu, wadium w rozmiarze 10 proc. od proponowanej ceny dzierżawnej w gotówce winno być dołączone do oferty, która składa się bezpośrednio na ręce Przewodniczącego Komisji Przetargowej.

Komisja przeprowadza przetarg ustny, dopuszczając tylko uznanych przez siebie za odpowiednich kandydatów. Dzierżawcy, którzy nie dotrzymali zobowiązań dzierżawnych względem Rządu, udziału w licytacji brać nie mogą.

Po przeprowadzonym przetargu ustnym, Komisja przystępuje do otwierania ofert i zatwierdzenia wniosku, któremu kandydatowi z pośród współubiegających się należy dany obiekt wydzierżawić.

Komisji przysługuje prawo wyboru z pośród reflektantów kandydata na dzierżawę niezależnie od wysokości zadeklarowanej tenuty.

Warunki dzierżawy oraz normalny kontrakt są do przejrzania w Wydziale Rolnictwa i Weterynarii w Wilnie w godzinach urzędowych.

Nr. grup	Nazwa obiektów wodnych (rzeki i jeziora)	Gmina	Od stacji kolejowej	Wiorst	Obszar w działkach	Cena wywoławcza w funtach ryby		Termin dzierżawy
						Od 1 dzies.	Za cały obszar	
Powiat Wileński.								
1	Rzeka Wilja w Zakrecie	Wilno	Wilno	5	60	3 f.	180 f.	6 lat
2	Rzeka Wilja od Lubowa do Sanok	Rzeszańska	Bezdan	15	88,33	3	266,5	6 "
3	Rzeka Wilja od Sanok do Michaliszek	Niemieczyńska	Bezdan i Gudogaj	17	187	3	561	6 "
4	Rzeka Wilja od gm Narowskiej do Styrni w obrębie Szyłańskim i przy obrębie Elnokumpskim	Trocka	Landwarów	7	56	3	168	6 "
5	Rzeka Merezanka, Zwirzda i Rudomianka	Rudziska	Jaszuny-Rudziszki, Land.	10	74	1 1/2	111,75	6 "
6	Gubiny, Zielone, Niemieczynck, Giaciszki, Giluzany	Rzeszańska	Wilno	10	54	5	270	6 "
7	Jusino-Minkieliskie, Birzowie Purniszki przy wsi N.-Wilejce	Niemieczyńska	BezdanPodbrodzie, N. Wilejka	8	31,5	5	157,5	6 "
8	Aszarynis, Baitagola, Liniemerk, Łokajka	Janiska	Podbrodzie	15	74	5	325	6 "
9	Lompotis, Siergielis	Janiska	Podbrodzie	18	65	5	225	6 "
10	Siowry I, Siowry II, Aldinis	Janiska	Podbrodzie	15	45	5	1000	6 "
11	Morki z wyspa, Jodziki, Kotysz, Wojniak	Trocka	Landwarów	14	200	5	345	6 "
12	Płomiany, Malowanka, Gidziuny, Kraźgło	Trocka	Landwarów	9	69	5	345	6 "
13	Birwa-Biruny, Szulnickie, Purwie, Ciukiszki, Raka—Oko Męc.	Trocka	Landwarów	14	79,5	5	397,5	6 "
14	Bazylijskie Opactwo, Bołocie, Piliszki, Oczko, Ungary	Trocka	Landwarów	9	44	5	220	6 "
15	Popis	Landwarów.	Landwarów	17	200	4	487	6 "
16	Ligoinie-Raszutis, Turgojcie, Gopsza	Landwarów.	Landwarów	8	97,43	5	487	6 "
17	Meduwis-Międzyrzeckie, Korwie, Łukno, Jezioro, Iłgne	Landwarów.	Landwarów	13	165,54	5	827,5	6 "
18	Szemiot, Szmiotuk, Wetralkuszys	Trocka	Landwarów	14	32	5	160	6 "
Powiat Święciański.								
19	Dryngis, Dryngiszcz	Lyngmiański.	Ignalino	10	800	5	4000	6 "
20	Baczuki-Dumble, Baiczuk, Pogitutis	Lyngmiański.	Ignalino	8	55	5	265	6 "
21	Niepiry, Tejlis, Ilgajtis Baiczuk	Więciańska	Ignalino	16	75	5	375	6 "
22	Kreton, Kretonszcze	Zabłociska	Ignalino	20	700	5	3500	6 "
23	Konciazyno, Staszunki (2 jeziora), Szejnelis	Zabłociska	Ignalino	20	200,75	5	1003,75	6 "
24	Wajuny, Krakini, Wikszlaja, Zexulis	Zabłociska	Ignalino	15	187,5	5	937,5	6 "
25	Merkwinajtis, Merkwiany, (wstęp), Podalinka, Podciejkinie, Bierzynka, Mergiezerys	Zabłociska	Ignalino	15	80	5	400	6 "
26	Szwenta, Wobotunis	Święciańska	Święciany	3	29	5	355	6 "
27	Blezuwis, Szamini	Święciańska	Święciany	3	29	5	355	6 "
28	Orzwenta, Dziatkowszyna	Twerecka	Hołuciszki	25	260	5	145	6 "
29	Swirki	Twerecka	Hołuciszki	25	50	5	1300	6 "
30	Zabieliszki, Głuszak	Michałowska	Podbrodzie	15	17	5	250	6 "
31	Jankiskie	Hoduciska	Hołuciszki	6	20	5	85	6 "
32	Mozejki, Księdzowskie Zagacz, Kowalki, Dumble, Wielka-Olsia	Jasiewska	Postawy	16	212	5	100	6 "
33	Golubino, Gołodziałka, Konezanino	Aleksandrow	Podbrodzie	12	55	5	1060	6 "
Powiat Wileński.								
I-a	Rzeka Wilja w Mazuryszk.	Rzeszańska	Wilno	14	14,5	3	43,5	1 "
II-a	Antowilskie I i II, Gwoździka, Baisie, Jodzite, Topiele, Szczupak	Niemieczyńska	Wilno	7	127	5	635	1 "
III-a	Okmiana z wyspa, Olski z 3 wyspami, Iwiesy, Karaciszki, Iłgi	Trocka	Landwarów	16	568	5	2840	1 "
Powiat Święciański.								
IV-a	Piorki, Okolonja, Podmiedzino, Warnaki	Kiemieliskiej	Podbrodzie	12	51	5	255	1 "
V-a	Kajmino	Michałowsk.	Podbrodzie	12	20	5	100	1 "
Wstępny do jezior w powiecie Święciańskim.								
A	Swir	Swirskiej	Lyntupy	31	500	5	2500	3 "
B	Narocz	Kobylnickiej	Kobylnik	2	6000	5	30000	3 "
C	Szwakszta Wielka i Mała oprócz jeziora Bielogolowowo	Kobylnickiej	Kobylnik	7	1000	5	5000	3 "

Naczelnik Wydz. Roln. i Wet.
 (—) W. Szaniawski.
 W z. inspektora maj. państw.
 (—) I. Stankiewicz.

KOMPLETY języków polskiego, francuskiego, niemieckiego i angielskiego podzielone na grupy, zależnie od przygotowania słuchaczy.
 Informacje i zapisy między 12—3 w lokalu Szkoły pisania na maszynach.
 ul. Mickiewicza 22 m. 5.

ESENCJA OCTOWA
 80 proc. mocy sprzedaje się CAŁYM WAGONEM LUB CZĘŚCIOWO
 Oferty skład. w biurze ogłoszeń S. Jutana, Niemiecka 4, telefon 222.

CEGIELSKIEGO

Garnitury młocarniane parowe; Młocarnie szerokomłotne; Młocarnie sztyftowe ręczne i do manewa; Młocarnie sztyftowe manewowe z wytrępaczem i sitem do plew; Kartoflarki oraz piły tarcowe (cyrkularki).

POLECA **Zygmunt Nagrodzki**
 Wilno, Zawaina 11-a.

Reprezentant Towarzystwa Akcyjnego H. Cegielski w Poznaniu.

Kupcy branży tytoniowej

powinni wiedzieć, iż najlepszym źródłem zakupów jest hurtowy skład wyrobów tytoniowych firmy „Zjednoczeni Tytoniowcy“ w Warszawie, ul. Chmielna 49 (przy dworcu Głównym).

Wielki wybór papierosów i tytoni pierwszorzędnych fabryk: „NOBLESSE“, „SZERESZEWSKI“, „SYRENA“, „PALAKIEWICZ“, „PROGRES“, „JANOWSKI“ i innych.

!! Najdogodniejsze warunki !!

SWÓJ DO SWEGO!

WIKTOR STAROBROWSKI POZNAŃ

Stary Rynek 53-54.

Fabryka wódek i likierów
 Wytłocznia soków owocowych

poleca swoje znane z dobroci wyroby:

Curacao biały i żółty **Baśka**
Radwan **Kordjan**
 i wypalanki winne.

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE

Zwiększa i usuwa bez bólu **H. Niemojewskiego.** **ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ**

CHOLEKINAZA **ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ**
 OBAWY (początkowe). Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra) Pobolewanie w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna, jak woda, język obłożony. Gorączka i kwas w ustach. Odbywanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszce. Bóle i zawroty głowy. Silne zdenerwowanie. **OBJAWY** (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie, krzyżu i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozszadanie żeber i parcie na kiszki stolcowe. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzal). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Blizszych informacji udziela: **Aptekarz-fizjolog H. Niemojewski, Warszawa: Skład główny I. B. Segal, Wilno, Nowy Świat Nr. 5.**

INOWROCŁAW

Zakład Lecznicy „**POD PIASTEM**“
 otwarty cały rok.

Pensjonat. Opieka lekarska. Kąpiele solankowe, gazowe, parowe, ługowe, elektryczne. okłady borowinowe, masaż, hydro i elektro-terapia.

INOWROCŁAW, Toruńska 4

Informacje: WARSZAWA, tel. 72 -- 57 i 45 -- 73.

Kupiec-Bankowiec

lat 33, zdolny organizator, buchalter-bilansista, korespondent, wład. polskim, niem. i ros., rutynowany fachowiec działu zbożowo-nasiennego, nawozów sztucznych i miazyn roln., obeznany także z działem kolonialno-spożywczym i węglowym, znający rynek krajowy i zagr., przyjmuje odpowiedzialne stanowisko w dużej kooperatywie lub instytucji o charakterze handlowo-rolniczym, także kierownictwo oddziału bankowego w większym mieście ewent. na kresach. Dobre referencje i poręka na żądanie. Łask. zgłoszenia pod „Kierownik handlowy“ do Biura ogłoszeń „Prasa“.

Kraków, ul. Karmelicka 16.

Dr. Kazimierz Kukiewicz
 med. orduator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od 8—9 rano i od 3—6 popoł. ul. Śniadeckich 1 (b. zauł. S-to Jerski).

Dr Włodzko.
 Orduator szpitala Sawicz. Choroby skórno i weneryczne. Przyjm. od 12—2 i 5—6. Zawaina 22.

Dr. J. Bernstejn
 chor. skórne, weneryczne, syfilis i moczołciowe. 9—1 i 4—8. Ul. Mickiewicza 28 m. 5.

Dr. A. Markiewicz
 (choroby wewnętrzne) Spek. chor. weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11. m. 1 (wejście z Benedyktynskiego zaułka) 9—12 i 4—7. Telefon 640. 2—2

Dr. S. Kaplan po-med. **Dr. wrócić**
 Spek. chor. weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11. m. 1 (wejście z Benedyktynskiego zaułka) 9—12 i 4—7. Telefon 640. 2—2